

Alertes de comerç internacional

ACORD DE LLIURE COMERÇ

UE – SADC – Comunitat per al Desenvolupament de l'Àfrica Meridional

Nota Informativa realitzada per:
Oficina Tècnica de Barreres a la Internacionalització
Abril de 2024

Abril 2024

ACORD DE LLIURE COMERÇ – UE – SADC

ACORD UE – SADC – Comunitat per al Desenvolupament de l'Àfrica Meridional

- **Nom de l'acord:**

[Acord d'Associació Econòmica UE-SADC](#)

- **Tipus d'acord*:**

Economic Partnership Agreement-EPA

- **Estat de l'acord**:**

L'Acord d'Associació Econòmica (EPA) UE-Comunitat de Desenvolupament de l'Àfrica Meridional (SADC - Southern African Development Community), que comprèn Botswana, Lesotho, Moçambic, Namíbia, Sud-àfrica i Eswatini (antiga Swazilàndia), van signar l'Acord SADC EPA el **10 de juny de 2016**.

L'EPA va entrar en vigor provisionalment a partir del **10 d'octubre de 2016**, i Moçambic l'aplica provisionalment des del **4 de febrer de 2018**.

Resum executiu

- **Antecedents:**

L'Acord d'Associació Econòmica (EPA) UE-SADC facilita que les persones i les empreses de les dues regions puguin invertir i comerciar entre elles, i estimular el desenvolupament a tot el sud d'Àfrica.

La UE és el soci comercial més important del Grup EPA de la Comunitat de Desenvolupament de l'Àfrica Meridional, amb Sud-àfrica que representa la major part de les importacions i exportacions de la UE de la regió.

- **Objectius:**

El SADC EPA és un acord comercial que té com a objectiu el desenvolupament i atorga accés asimètric als socis del grup SADC EPA. Poden protegir els productes sensibles de la liberalització total i desplegar salvaguardes quan les importacions de la UE creixen massa ràpidament. Un capítol sobre cooperació identifica les àrees relacionades amb el comerç que es poden beneficiar del finançament. L'Acord també conté un capítol sobre desenvolupament sostenible, que abasta qüestions socials i mediambientals.

Països que es beneficien de l'Acord

Abril 2024

ACORD DE LLIURE COMERÇ – UE – SADC

- Botswana
- Lesotho
- Moçambic
- Namíbia
- Sud-àfrica
- Eswatini (Suazilàndia)

Els altres sis membres de la regió de la Comunitat de Desenvolupament de l'Àfrica Meridional (República Democràtica del Congo, Madagascar, Malawi, Maurici, Zàmbia i Zimbabwe) formen part o estan negociant APE amb la UE com a part d'altres grups regionals, a saber: Àfrica central o de l'est i el sud d'Àfrica.

- **Mecanisme:**

Pel que fa al comerç de mercaderies, el nou accés al mercat inclou millors condicions comercials, principalment en l'agricultura i la pesca, incloent-hi el vi, el sucre, els productes de la pesca, les flors i les conserves de fruites. Per la seva banda, la UE obtindrà un nou accés significatiu al mercat a la Unió Duanera de l'Àfrica Meridional (els productes inclouen blat, ordi, formatge, productes carnis i mantega).

Disposicions asimètriques a favor dels països de la SADC

L'EPA preveu disposicions asimètriques a favor dels països SADC de l'EPA, com ara l'exclusió de productes sensibles de la liberalització, normes d'origen flexibles, a més de salvaguardes i mesures especials per a l'agricultura, els productes alimentaris i les indústries infantils.

Els països de l'EPA de la SADC poden activar cinc salvaguardes bilaterals i augmentar els drets d'importació en cas que les importacions de la UE augmentin tant o tan ràpidament que amenacin d'interrompre la producció nacional. Si la UE aplica una salvaguarda segons les normes de l'OMC, la UE ofereix als seus socis de l'EPA de la SADC una exempció renovable de 5 anys de la seva aplicació, que permeti als països de l'EPA de la SADC continuar les seves exportacions.

Aranzels

- La UE concedeix accés 100% lliure d'impostos i contingents a totes les importacions procedents de Botswana, Lesotho, Moçambic, Namíbia i Eswatini. L'accés al mercat de la UE és permanent, complet i gratuït per a tots els productes. La UE elimina els drets de duana al 98,7% de les importacions procedents de Sud-àfrica, sota quotes quantitatives específiques.
- Els països que formen part de la Unió Duanera de l'Àfrica austral (Botswana, Lesotho, Namíbia, Sud-àfrica i Eswatini) eliminen els drets de duana al voltant del 86% de les importacions de la UE. Moçambic elimina els drets de duana al 74% de les importacions de la UE.
- Tots els drets de duana es poden trobar als annexos [I, II i III de l'EPA UE-SADC](#).

Abril 2024

ACORD DE LLIURE COMERÇ – UE – SADC

Per poder beneficiar-se d'un tracte preferencial, el vostre producte haurà de complir les normes d'origen de l'acord. Consulteu l'“**Eina d'autoavaluació de les normes d'origen (ROSA)**” a [My Trade Assistant](#) per avaluar si el vostre producte compleix les normes d'origen i per esbrinar com podeu preparar els documents correctes.

Sectors / Productes més impactats

- L'Acord SADC EPA inclou millors condicions comercials, principalment en **l'agricultura i la pesca**, incloent-hi el **vi**, el **sucre**, els **productes pesquers**, les **flors** i les **conserves de fruites**. La UE obtindrà un nou accés significatiu al mercat a la Unió Duanera de l'Àfrica Meridional (els productes inclouen **blat**, **ordi**, **formatge**, **productes carnis i mantega**) i tindrà la seguretat d'un acord bilateral amb Moçambic.
  - Més concretament, entre els productes de la regió destaquen la **carn de Botswana**, el **peix de Namíbia** o **sucre d'Eswatini**, l'**oli d'Angola** o l'**alumini de Moçambic**. Les exportacions de Sud-àfrica a la UE estan molt diversificades i van des de la **fruita** fins al **platí**, i des de **productes manufacturats fins al vi**.
- Per altra banda, els països de l'EPA de la Comunitat de Desenvolupament de l'Àfrica Meridional són forts en les exportacions de **diamants** i, a Sud-àfrica, Botswana, Lesotho i Namíbia, aquests constitueixen una part important i dominant de les seves exportacions a la UE.
- La UE exporta una àmplia gamma de béns als països de l'EPA de la Comunitat de Desenvolupament de l'Àfrica Meridional, com ara **vehICLES**, **maquinària**, **equips elèctrics**, **productes farmacèutics** i **aliments processats**.

Utilitzeu l'opció de cerca de [My Trade Assistant](#) per trobar la informació exacta sobre els drets i les tarifes del vostre producte específic, tenint en compte el seu país d'origen i destinació. En cas de dubte, poseu-vos en contacte amb les autoritats duaneres.

En cas de dubte respecte a aquesta alerta, l'Oficina Tècnica de Barreres a la Internacionalització us ofereix suport gratuït a través del [Formulari Trade Desk](#).

Recomanacions del/la director/a de l'Oficina de Johannesburg

Oportunitats de negoci internacional a Sud-àfrica

Química i plàstics

Oportunitats en el sector químic a Sud-àfrica, el mercat més madur d'Àfrica

Sud-àfrica presenta nombroses oportunitats de negoci en el sector químic. El país està obert a solucions, materials i tecnologia innovadora per millorar l'excel·lència operativa i permetre a les empreses químiques continuar tenint èxit. El sector químic sud-africà està valorat en aproximadament 25 000 milions de dòlars. És un sector clau de l'economia. Representa el 6% del PIB i un 25% de la producció industrial del país i és el més desenvolupat a l'Àfrica. Les empreses catalanes poden ser competitives en els sectors més nínxol (materials biodegradables, additius per a formulació, química bàsica, especialitats químiques, fertilitzants, plàstics en la seva forma primària, per al tractament d'aigües, cautxú sintètic i derivats) i que busquin producte amb valor afegit. No és un mercat per competir amb *commodities*.

Automoció

Sud-àfrica, el primer productor de vehicles africà, aposta pel creixement

Sud-àfrica va produir 550 000 vehicles durant el 2022, sobretot cotxes i vehicles comercials, i el Govern sud-africà espera incrementar aquesta xifra i vol atreure producció de vehicles elèctrics. Els importadors i distribuïdors de materials especialitzats i d'accessoris de Sud-àfrica estan oberts a ampliar la seva gamma de productes i oportunitats d'establir acords de distribuïdor/agent amb empreses internacionals. La majoria dels productes del sector s'importen directament dels Estats Units, el Regne Unit, Itàlia i Alemanya. Aquest escenari pot obrir la porta a les empreses catalanes que tinguin productes amb valor afegit i ben posicionades en preu. Les empreses sud-africanes estan interessades a adquirir distribuïdors internacionals directament, però sovint no poden acceptar el requisit de quantitat mínima de l'empresa per tenir un acord bilateral i han de continuar amb agents que tinguin multimarca.

Alimentació

Oportunitats al sector d'ingredients amb valor afegit i d'origen vegetal

Abril 2024

ACORD DE LLIURE COMERÇ – UE – SADC

El govern sud-africà vol esdevenir un hub d'exportació de productes processats orgànics o productes substitutius d'origen vegetal. Tenint en compte la gran desigualtat social de Sud-àfrica, el sector alimentació està clarament dividit en dues velocitats. Un percentatge de la població, que ronda el 15 o el 20%, pot tenir accés a producte gourmet, sigui local o importat, i la resta de la població majoritària normalment busca producte econòmic. Tenir accés al subsector gourmet a Sud-àfrica és molt difícil, però és factible, tot i que s'ha de tenir en compte la gran presència de productes italians, portuguesos o francesos.

Indústria farmacèutica**Medicaments i derivats amb bona relació tecnologia/preu**

Hi ha oportunitats de negoci en tota la cadena de valor. El sector farmacèutic està dominat per empreses farmacèutiques multinacionals amb operacions locals. En els pròxims anys, els medicaments genèrics poden esperar un creixement més fort, tant en volum com en despesa, a causa de l'alta demanda i les preferències de compra del sector públic, però també a causa de l'augment de la producció local impulsada pels incentius i per les polítiques governamentals que afavoreixen la producció local. Per tant, podrem trobar oportunitats tant per a les empreses que es dediquin a la indústria per produir medicaments com per a exportació directa de genèrics.

Energia**Oportunitats per a l'autoconsum a Sud-àfrica a causa de la crisi energètica**

Oportunitats per a empreses que tinguin solucions o productes innovadors o molt coneixement del sector per potenciar l'autoconsum a Sud-àfrica. Sud-àfrica està patint la pitjor crisi energètica de la seva història, amb talls de llum diaris que arriben fins a les 10 hores al dia. Això provoca un augment sense precedents de les importacions en tota la cadena de valor de l'autoconsum. Des de generadors elèctrics de dièsel o benzina, panells solars, inversors, bateries, UPS, etc. Hi ha oportunitats per a les empreses catalanes que puguin aportar qualsevol producte o servei per a aquesta situació.

Biotecnologia**Sinergies amb Cape Biotech Initiative (CBI), centre punter al continent**

El govern de Western Cape vol atreure molta inversió en el sector i que puguin sorgir oportunitats per a empreses que tinguin interès a produir al país o a entrar com a proveïdors. La pandèmia de la covid-19 va posar de manifest els dèficits i les debilitats de satisfer la demanda de vacunes i fàrmacs al país i, partint d'aquesta base, hi ha un interès creixent per desenvolupar un centre de producció farmacèutica i biotecnològic fort al país per preparar-se adequadament per a la propera pandèmia. S'han produït associacions entre fabricants farmacèutics internacionals i productors locals centrades en la transferència de tecnologia per

Abril 2024

ACORD DE LLIURE COMERÇ – UE – SADC

augmentar la producció local per al continent. A mitjans del 2021, l'OMS va anunciar que donaria suport a un lloc d'ARNm a Sud-àfrica que produirà vacunes contra la covid-19 per a la regió.

Salut i serveis sanitaris

Sud-àfrica, la porta d'entrada a l'Àfrica austral pels equipaments mèdics

Amb el sector sanitari i hospitalari més desenvolupat del continent, hi ha oportunitats per a empreses catalanes en els sectors de més qualitat per a hospitals privats i amb productes més competitius per al sector públic. Sud-àfrica té unes 4000 clíniques i uns 700 hospitals amb més de 100 000 llits en total. El 92% dels equips mèdics a Sud-àfrica són importats i hi ha poques barreres d'importació per als productes d'aquest sector. El 2021, la mida de mercat dels equipaments mèdics a Sud-àfrica va ser de 3600 milions d'euros i només el 8% del total va ser producció local. El sector públic ha de continuar invertint en construir i equipar nous hospitals. El sector privat és molt sofisticat i compta amb instal·lacions de primera classe amb diversos centres d'excel·lència. Aquest sector es mostra més disposat a invertir en dispositius i materials innovadors d'alt valor afegit per a sectors concrets.

Aigua

Segons els experts, després de la crisi elèctrica vindrà la crisi d'aigua

Per fer front als principals reptes de subministrament d'aigua que afronta Sud-àfrica, el Govern ha apostat clarament per la promoció i la implementació d'una indústria i d'un marc legal que afavoreixin la inversió. Sud-àfrica és un país que pateix estrès hídric. S'espera que la disponibilitat de recursos hídrics empitjori amb el canvi climàtic i l'augment de la població. En aquest context, hi ha oportunitats per a les empreses i per als centres tecnològics en tots els sectors relacionats amb la gestió eficient de l'aigua. Hi ha problemes de finançament local, ja que les municipalitats encarregades del subministrament d'aigua no tenen capacitat d'aixecar finançament. Per això, és interessant mirar projectes finançats per organismes multilaterals. S'han de buscar projectes que tinguin un marc jurídic públicoprivat per tenir més garanties de pagament.

Oportunitats de negoci internacional a Moçambic

Energia

L'economia del gas genera creixements del 6% per al període 2023-2026

Segons les últimes estimacions de l'FMI el 2023, els diferents projectes d'extracció de gas que estan en funcionament a Moçambic generaran un creixement del PIB important. Moçambic presenta oportunitats de prestació de serveis en els projectes com a proveïdors de material o maquinària per a les construccions. El govern de Moçambic va publicar el 2020 el

Abril 2024

ACORD DE LLIURE COMERÇ – UE – SADC

seu model per crear un fons sobirà de riquesa, ja que es prepara per rebre fins a 96 000 milions de dòlars (més de sis vegades el seu PIB actual) per a projectes de gas natural que estan desenvolupant empreses com Total o ENI. Els sectors de la fotovoltaica i la hidroelèctrica també estan experimentant un creixement molt important. Empreses catalanes han guanyat licitacions en el sector de l'autoconsum fotovoltaic durant el 2022.

Química i plàstics

El govern de Moçambic vol promocionar la indústria química

Les reformes del govern forçaran empreses locals a comprar tecnologia, additius i matèria primera química per poder fabricar localment. Sorgiran oportunitats per a empreses catalanes que vulguin produir al país o entrar com a proveïdors. El 2022, el Ministeri d'Indústria i Comerç va presentar el Programa Nacional per Industrialitzar Moçambic (Programa Nacional de Industrialização, o PRONAI) per promoure, modernitzar i augmentar la competitivitat en diverses indústries, entre les quals trobem la petroquímica. L'enfocament de PRONAI és dur a terme la substitució selectiva d'importacions, tot augmentant els aranzels als productes acabats i semielaborats que utilitzen inputs locals i que fomenten la seva producció en zones econòmiques especials centrades en la indústria creades en associacions publicoprivades.

Coneix millor al director/a de l'oficina exterior d'ACCIÓ de [Johannesburg](#).**Enllaços d'interès**

- **COMISSIÓ EUROPEA**

[EPA SADC-Comunitat de Desenvolupament de l'Àfrica Meridional](#)

- **COMISSIÓ EUROPEA – TRADE**

Abril 2024

ACORD DE LLIURE COMERÇ – UE – SADC

[Southern African Development Community \(SADC\)](#)

- **OFICINA TÈCNICA DE BARRERES A LA INTERNACIONALITZACIÓ**

[Oficina Tècnica de Barreres a la Internacionalització](#)

- **SERVEI D'ASSESSORAMENT INTERNACIONAL**

[Servei d'Assessorament en Internacionalització](#)

- **OFICINA EXTERIOR DE CATALUNYA A JOHANNESBURG**

[Oficina Exterior de Catalunya a Johannesburg](#)

Nota: Totes les dades tenen finalitat informativa. L'Empresa es manté com l'única responsable de l'ús de la informació i els resultats de la mateixa. És obligació de l'Empresa verificar la informació abans d'utilitzar-la. ACCIÓ no es fa responsable de cap dany causat per l'ús de la informació.

Per a més informació:

Oficina Tècnica de Barreres a la
Internacionalització

Passeig de Gràcia, 129
08008 Barcelona
www.accio.gencat.cat
tradedesk@gencat.cat
93 476 72 86

